

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою пленуму Вищого
господарського суду України
від 05.03.2015 № 4

РЕГЛАМЕНТ ПЛЕНУМУ ВИЩОГО ГОСПОДАРСЬКОГО СУДУ УКРАЇНИ

Цей Регламент визначає порядок скликання, підготовки та проведення засідань пленуму Вищого господарського суду України, прийняття його актів та контролю за їх виконанням, призначення на посаду секретаря пленуму Вищого господарського суду України та звільнення його з посади, порядок ведення діловодства, внесення змін і доповнень до цього Регламенту.

Розділ 1. Загальні положення

1. Відповідно до частини п'ятої статті 31 та статті 36 Закону України "Про судоустрій і статус суддів" у Вищому господарському суді України діє пленум Вищого господарського суду України (далі – Пленум) у складі всіх суддів Вищого господарського суду України (далі – склад Пленуму) для вирішення питань, пов'язаних із забезпеченням єдності судової практики у справах господарської юрисдикції, та інших питань, віднесених до його повноважень Законом України "Про судоустрій і статус суддів".

2. Правові засади, організація і порядок діяльності Пленуму визначаються Конституцією України, Законом України "Про судоустрій і статус суддів", іншими правовими актами та цим Регламентом.

3. До повноважень Пленуму належить:

3.1 обрання за поданням Голови Вищого господарського суду України з числа суддів Вищого господарського суду України та звільнення від обов'язків секретаря Пленуму;

3.2 узагальнення практики застосування матеріального і процесуального законодавства, систематизація та забезпечення оприлюднення правових позицій Вищого господарського суду України з метою забезпечення однакового застосування норм права у розгляді справ господарськими судами;

3.3 заслуховування інформації про стан правосуддя в господарських судах та практику вирішення окремих категорій справ, інформації Голови та заступників Голови Вищого господарського суду України про їх діяльність;

3.4 прийняття рішення про звернення до Верховного Суду України про направлення конституційного подання щодо конституційності законів та інших правових актів Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим і щодо офіційного тлумачення Конституції та законів України;

3.5 затвердження Регламенту Пленуму та внесення до нього змін і доповнень;

3.6 надання роз'яснень рекомендаційного характеру з питань застосування господарськими судами законодавства у вирішенні підвідомчих їм справ за результатами аналізу судової статистики та узагальнення судової практики;

3.7 надання висновків щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних з функціонуванням судової системи України;

3.8 затвердження положення про Науково-консультативну раду Вищого господарського суду України та визначення її персонального складу;

3.9 визначення персонального складу редакційної колегії офіційного друкованого органу Вищого господарського суду України – журналу "Вісник господарського судочинства";

3.10 розгляд та вирішення інших питань, віднесених законом до його компетенції.

Розділ 2. Скликання Пленуму

4. Пленум скликається Головою Вищого господарського суду України відповідно до Плану роботи Вищого господарського суду України, у разі потреби або на вимогу не менш як п'ятої частини від складу суддів Вищого господарського суду України, але не рідше двох разів на рік.

5. Засідання Пленуму є повноважним за умови присутності на ньому не менше двох третин від складу Пленуму.

Про день і час скликання Пленуму, його порядок денний члени (учасники) Пленуму повідомляються не пізніше ніж за п'ять робочих днів до засідання. У цей же строк їм надсилаються матеріали щодо питань, які виносяться на розгляд Пленуму.

6. У засіданнях Пленуму, на яких обговорюються питання про надання роз'яснень щодо застосування господарськими судами законодавства у вирішенні підвідомчих їм спорів, узагальнення практики застосування матеріального і процесуального законодавства з метою забезпечення однакового застосування норм права у розгляді справ господарськими судами, беруть участь члени Науково-консультативної ради при Вищому господарському суді України. До участі в Пленумі можуть бути запрошені судді господарських судів, інші фахівці у відповідних галузях права, представники органів державної влади, наукових установ, громадських організацій, засобів масової інформації та інші особи.

Зазначені особи повідомляються про день і час скликання Пленуму (з надісланням їм необхідних матеріалів) у строк, передбачений абзацом другим пункту 5 цього Регламенту. За необхідності проекти постанов та інших актів Пленуму також можуть завчасно розміщуватися на офіційному веб-сайті Вищого господарського суду України.

7. Підготовка, прийняття та оприлюднення постанов Пленуму з питань узагальнення практики застосування матеріального і процесуального законодавства, надання роз'яснень рекомендаційного характеру з питань

застосування господарськими судами законодавства у вирішенні підвідомчих їм справ за результатами узагальнення судової практики та аналізу судової статистики здійснюються відповідно до Положення про порядок підготовки, прийняття та оприлюднення постанов пленуму Вищого господарського суду України з питань застосування господарськими судами законодавства при вирішенні справ.

8. Підготовка, прийняття та оприлюднення постанов Пленуму з питань надання висновків щодо проектів законодавчих актів, які стосуються судоустрою, судочинства, статусу суддів, виконання судових рішень та інших питань, пов'язаних з функціонуванням судової системи України, здійснюються у строки та з урахуванням вимог, визначених чинним законодавством України.

9. З розглянутих питань Пленум приймає відкритим або таємним голосуванням більшістю голосів членів Пленуму постанови, які підписуються головою на засіданні Пленуму та секретарем Пленуму (у разі відсутності секретаря Пленуму – суддею, якого Пленум визначив секретарем Пленуму) і публікуються в офіційному друкованому органі Вищого господарського суду України – журналі "Вісник господарського судочинства" та на веб-сайті суду.

10. Вищий господарський суд України проводить засідання Пленуму у будинку Вищого господарського суду України. За рішенням Голови Вищого господарського суду України або Пленуму його засідання можуть проводитися в іншому місці.

У залі засідання Пленуму повинні знаходитись символи судової влади: зображення Державного герба України та Державний прапор України.

Розділ 3. Підготовка і порядок проведення засідання Пленуму

11. Порядок денний засідання Пленуму формується секретарем Пленуму за дорученням Голови Вищого господарського суду України, а в разі його відсутності – за дорученням заступника Голови, який виконує його обов'язки.

Порядок денний повинен містити дату, місце проведення і час початку засідання Пленуму, перелік питань, які винесено на його розгляд, а також прізвища доповідачів (співдоповідачів).

12. Члени Пленуму мають право вносити пропозиції Голові Вищого господарського суду України про включення питань до порядку денного засідання Пленуму. Зазначені пропозиції викладаються у доповідній записці, в якій зазначаються питання, що підлягають розгляду на Пленумі, наводяться суть і мотиви необхідності їх розгляду та додається проект постанови Пленуму. Якщо запропоноване питання стосується судової практики, проект постанови Пленуму повинен містити роз'яснення з питань застосування законодавства господарськими судами. У доповідній записці можуть бути зазначені особи, яких пропонується запросити до участі у засіданні Пленуму.

13. Запропоновані на розгляд Пленуму питання порядку денного не повинні виходити за межі повноважень Пленуму.

14. Матеріали, які підлягають розгляду на засіданні Пленуму, передаються секретарю Пленуму в друкованому вигляді не пізніше ніж за двадцять робочих днів до засідання.

15. Повідомлення запрошених на засідання Пленуму осіб і представників засобів масової інформації про час його проведення та їх розміщення в залі покладається на відділ підготовки та організаційно-протокольного забезпечення проведення засідань Пленуму (секретаріат Пленуму), зборів суддів, Науково-консультативної ради та інших заходів і відділ міжнародно-правового співробітництва та зв'язків зі ЗМІ.

16. Засідання Пленуму проводиться відкрито та гласно.

За рішенням членів Пленуму під час розгляду окремих питань на засіданні можуть бути присутні лише його члени.

В окремих випадках за рішенням Пленуму представники засобів масової інформації можуть не допускатися на його засідання.

17. Під час засідання Пленуму з дозволу головуючого може здійснюватися кіно-, відео- або аудіозапис, фотографування. Використання засобів мобільного зв'язку забороняється.

18. Реєстрацію членів Пленуму перед засіданням здійснюють працівники відділу підготовки та організаційно-протокольного забезпечення проведення засідань Пленуму (секретаріат Пленуму), зборів суддів, Науково-консультативної ради та інших заходів; представників засобів масової інформації – працівники відділу міжнародно-правового співробітництва та зв'язків зі ЗМІ.

Про підсумки реєстрації членів Пленуму та запрошених до початку роботи Пленуму повідомляються Голова Вищого господарського суду України (головуючий) та секретар Пленуму.

19. Засідання Пленуму відкривається Головою Вищого господарського суду України (головуючим), який відповідно до вимог, зазначених у пункті 5 цього Регламенту, вирішує питання про можливість роботи Пленуму.

Голова Вищого господарського суду України головує на засіданні Пленуму, виносить на його розгляд відповідні питання, інформує Пленум про стан правосуддя в господарських судах та практику вирішення окремих категорій справ. У разі відсутності Голови Вищого господарського суду України Пленум скликає і веде заступник Голови, який виконує його обов'язки.

За відсутності необхідної кількості складу Пленуму (двох третин – за даними реєстрації) засідання переноситься на іншу дату.

20. Після відкриття засідання Голова Вищого господарського суду України (головуючий) повідомляє про участь у роботі Пленуму осіб, запрошених на засідання Пленуму, а також про присутність представників засобів масової інформації, оголошує питання, які включені до порядку денного.

21. Порядок денний засідання Пленуму затверджується членами Пленуму. Черговість розгляду питань на засіданні Пленуму визначається порядком денним. У разі необхідності за рішенням Пленуму черговість розгляду питань може бути змінена.

Члени Пленуму визначають час, який надається для доповіді, співдоповіді, виступу та повторного виступу в дебатах, а також спосіб голосування (відкритий чи таємний) за підсумками розгляду питань порядку денного, форму таємного голосування.

До порядку денного засідання Пленуму можуть бути включені й інші питання, які в ньому не зазначені. Розгляд цих питань є можливим за умови, що вони відповідним чином підготовлені.

Прийняття рішення з процедурних питань порядку денного відбувається відкритим голосуванням більшістю голосів членів Пленуму, зареєстрованих для участі в засіданні Пленуму.

22. З метою підрахунку голосів за підсумками розгляду питань порядку денного Пленуму обирається лічильна комісія.

23. Для редакційного доопрацювання постанов Пленуму з числа учасників – членів Пленуму обирається редакційна комісія.

24. Після затвердження порядку денного головуючий у порядку черговості розгляду питань надає слово доповідачу (співдоповідачу).

Після закінчення доповіді доповідачу (співдоповідачу) можуть бути поставлені усні чи письмові запитання.

25. Після доповіді (співдоповіді) учасникам засідання Пленуму надається слово для її обговорення.

В обговоренні питань можуть брати участь особи, яких запрошено на засідання Пленуму.

Засідання Пленуму ведеться неупереджено, членам Пленуму та іншим особам створюються рівні можливості для обговорення питань порядку денного, не обмежуються можливості ставити на розгляд та знімати з розгляду питання.

26. Обговорення питань порядку денного може бути припинено лише за пропозицією членів Пленуму шляхом відкритого голосування.

27. Після обговорення питання, яке розглядається, головуючий оголошує і ставить на голосування проект постанови Пленуму в цілому (за основу) чи окремо кожен його пункт.

Члени Пленуму не мають права утримуватися під час голосування.

Постанова чи її пункт вважаються прийнятими, якщо за них подано більшість голосів членів Пленуму.

При рівності голосів "за" і "проти" постанова Пленуму вважається непринятною.

28. Проект постанови Пленуму може бути прийнято в першому читанні (за основу) за умовою подальшого його доопрацювання, яке здійснюється робочою групою з урахуванням наданих членами Пленуму пропозицій.

29. Доопрацьований проект постанови Пленуму вноситься на повторний розгляд Пленуму головою або членом робочої групи.

Після закінчення обговорення та прийняття змінених чи нових положень проект постанови ставиться на голосування для прийняття в цілому.

30. Прийняту остаточно постанову Пленуму в строк до трьох днів опрацьовує редакційна комісія для врахування зауважень редакційного характеру.

31. Завізована керівником робочої групи (редакційної комісії) постанова передається секретарем Пленуму на підпис головному.

32. Постанови Пленуму, які стосуються діяльності господарських судів і судової практики, надсилаються у десятиденний строк з дня їх прийняття до місцевих та апеляційних господарських судів України.

33. Забезпечення ведення протоколу, в якому письмово відображається перебіг засідання Пленуму, і фіксування засідання технічними засобами покладається на відділ підготовки та організаційно-протокольного забезпечення проведення засідань Пленуму (секретаріат Пленуму), зборів суддів, Науково-консультативної ради та інших заходів.

Протокол остаточно оформлюється секретарем Пленуму протягом десяти днів після закінчення засідання Пленуму і підписується головним та секретарем Пленуму. До нього додається відповідний носій інформації з даними фіксування засідання технічними засобами (диск, дискета тощо), а в разі необхідності і повна чи часткова його письмова розшифровка.

34. Контроль за виконанням постанов Пленуму здійснює секретар Пленуму, а за рішенням Пленуму – Голова Вищого господарського суду України.

35. Засідання Пленуму ведеться державною мовою. У разі коли запрошена на засідання особа не володіє державною мовою, вона має право виступати й давати пояснення рідною або іншою мовою, якою володіє, та користуватися послугами перекладача. Про свій намір висловлюватись іншою мовою, користуватись послугами перекладача особа повинна завчасно повідомити секретаря Пленуму. Забезпечення перекладу її виступу покладається на запрошену особу або відділ міжнародно-правового співробітництва та зв'язків зі ЗМІ.

36. Засідання Пленуму проводиться в діловій, конструктивній обстановці. Члени Пленуму та інші учасники засідання виступають, дають пояснення, ставлять запитання та відповідають на них лише після надання їм слова головним.

Учасники засідання Пленуму повинні бути взаємно ввічливими, коректними й дотримуватись затвердженого порядку денного та цього Регламенту.

Присутні в залі засідань особи зобов'язані шанобливо ставитись до Пленуму та присутніх на засіданні, виконувати розпорядження головного щодо дотримання порядку.

37. Підготовку інформації про роботу Пленуму для публікації в засобах масової інформації забезпечує відділ підготовки та організаційно-протокольного забезпечення проведення засідань Пленуму (секретаріат Пленуму), зборів суддів, Науково-консультативної ради та інших заходів спільно з відділом міжнародно-правового співробітництва та зв'язків зі ЗМІ.

Розділ 4. Призначення на посаду секретаря Пленуму та звільнення його з посади

38. Секретар Пленуму обирається на посаду з числа суддів Вищого господарського суду України за поданням Голови Вищого господарського суду України.

39. При розгляді питання про обрання секретаря Пленуму його обов'язки в цьому засіданні виконує суддя Вищого господарського суду України, якого Пленум відкритим голосуванням призначив секретарем Пленуму.

40. Обраним на посаду секретаря Пленуму вважається суддя, за якого подано більшість голосів членів Пленуму.

41. За поданням Голови Вищого господарського суду України секретар Пленуму звільняється із займаної посади відкритим голосуванням більшістю голосів членів Пленуму.

Розділ 5. Діловодство Пленуму

42. Секретар Пленуму організовує роботу відділу підготовки та організаційно-протокольного забезпечення проведення засідань Пленуму (секретаріат Пленуму), зборів суддів, Науково-консультативної ради та інших заходів, який за матеріалами Пленуму веде номенклатурну справу, в якій накопичуються документи про перевірку виконання постанов Пленуму, протоколи, постанови, листування Пленуму з господарськими судами України, установами та організаціями з питань основної діяльності, інші документи.

43. Постанови Пленуму накопичуються в окремих нарядах за відповідною номенклатурою і зберігаються у порядку, визначеному Інструкцією з діловодства в господарських судах України.

44. Секретар Пленуму організовує надання (направлення) копій постанов Пленуму суддям Вищого господарського суду України, місцевим та апеляційним господарським судам України, запрошеним особам (у разі потреби) та головному редактору офіційного друкованого органу Вищого господарського суду України – журналу "Вісник господарського судочинства".

Розділ 6. Внесення змін і доповнень до Регламенту Пленуму

45. Зміни і доповнення до цього Регламенту можуть бути внесені Пленумом у загальному порядку.

46. Рішення про внесення змін до Регламенту вважається прийнятим, якщо за нього проголосувала більшість голосів членів Пленуму.

47. Усі необхідні документи та проект постанови Пленуму готуються ініціаторами внесення змін і розглядаються за правилами, передбаченими цим Регламентом.